



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 210/21
Λουξεμβούργο, 25 Νοεμβρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-102/20
StWL Städtische Werke Lauf a.d Pegnitz

Inbox advertising: η εμφάνιση, στη θυρίδα εισερχόμενων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαφημιστικών μηνυμάτων υπό μορφή που ομοιάζει με εκείνη ενός πραγματικού μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συνιστά χρησιμοποίηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης κατά την έννοια της οδηγίας 2002/58

Τα μηνύματα αυτά προκαλούν κίνδυνο σύγχυσης ο οποίος ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα ο χρήστης που επιλέγει με κλικ τη γραμμή που αντιστοιχεί στο διαφημιστικό μήνυμα να ανακατευθυνθεί, παρά τη θέλησή του, σε ιστοσελίδα που προβάλλει την εν λόγω διαφήμιση

Η Städtische Werke Lauf a.d Pegnitz GmbH (στο εξής: StWL) και η eprimo GmbH είναι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Κατόπιν ανάθεσης εκ μέρους της eprimo, η διαφημιστική εταιρία Interactive Media CCSP προέβαλε διαφημιστικά μηνύματα στις θυρίδες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας χρηστών της υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου T-Online.

Τα μηνύματα αυτά εμφανίζονταν όταν οι χρήστες της υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου άνοιγαν τη θυρίδα εισερχόμενων τους, οι δε χρήστες και τα εμφανιζόμενα μηνύματα επιλέγονταν τυχαία (διαφημιστική δραστηριότητα που ονομάζεται **Inbox Advertising**). Τα στοιχεία που διαφοροποιούσαν οπτικώς τα διαφημιστικά μηνύματα από τον κατάλογο των λοιπών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του χρήστη του λογαριασμού ήταν η αναγραφή της ένδειξης «Anzeige» (διαφημιστικό μήνυμα) στη θέση της ημερομηνίας, η μη αναγραφή αποστολέα και η γκρι σκίαση του κειμένου. Το πεδίο «Θέμα» των εν λόγω καταχωρίσεων στον κατάλογο μηνυμάτων περιλάμβανε κείμενο για την ανακοίνωση πλεονεκτικών τιμών για τις υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Η StWL θεώρησε ότι η διαφημιστική αυτή πρακτική, η οποία συνεπαγόταν τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου χωρίς την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του παραλήπτη, αντέβαινε στους κανόνες περί αθέμιτου ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, η StWL άσκησε αγωγή παραλείψεως κατά της eprimo ενώπιον του Landgericht Nürnberg-Fürth (πρωτοδικείου της περιφέρειας Νυρεμβέργης-Fürth, Γερμανία). Το δικαστήριο αυτό δέχθηκε το αίτημα της StWL και διέταξε την eprimo, επ' απειλή χρηματικής ποινής, να παύσει να μεταδίδει σε τελικούς καταναλωτές τέτοιες διαφημίσεις καθόσον τούτο συνιστούσε ανεπίτρεπτη παρενόχληση καθώς και παραπλανητική πράξη.

Κατόπιν εφέσεως που άσκησε η eprimo ενώπιον του Oberlandesgericht Nürnberg (εφετείου της περιφέρειας Νυρεμβέργης, Γερμανία), το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι η επίμαχη καταχώριση της διαφήμισης στη θυρίδα εισερχόμενων ιδιωτικής θυρίδας ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στην T-Online δεν συνιστούσε αθέμιτη εμπορική πρακτική υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού.

Επιληφθέν αιτήσεως αναιρέσεως την οποία άσκησε η StWL και εκτιμώντας ότι η ευδοκίμηση ή η μη ευδοκίμηση του εν λόγω ένδικου μέσου εξαρτάται από την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία) υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα.

Το Δικαστήριο κλήθηκε μεταξύ άλλων να αποφανθεί επί του ζητήματος εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με τις σχετικές διατάξεις των οδηγιών 2002/58 και 2005/29¹ μια πρακτική βάσει της οποίας εμφανίζονται διαφημιστικά μηνύματα στην ηλεκτρονική θυρίδα εισερχομένων μηνυμάτων του χρήστη δωρεάν παρεχόμενης υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και η οποία χρηματοδοτείται από διαφήμιση για την οποία έχουν καταβάλει τίμημα οι διαφημιζόμενοι.

Πρώτον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2002/58 αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην παροχή στους συνδρομητές εγγυήσεων κατά της διεισδύσεως στην ιδιωτική τους ζωή από αυτόκλητες κλήσεις με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση, και δη μέσω αυτοματοποιημένων συστημάτων κλήσης, τηλεομοιοτυπίας (φαξ) και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και μέσω συντόμων μηνυμάτων (SMS). Ο συγκεκριμένος σκοπός πρέπει να διασφαλίζεται ανεξάρτητα από τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες, για τον λόγο δε αυτόν πρέπει να γίνει δεκτή μια ευρεία και εξελικτική, από τεχνολογικής απόψεως, αντίληψη των τρόπων επικοινωνίας τους οποίους αφορά η εν λόγω οδηγία.

Λαμβανομένου υπόψη του τρόπου μετάδοσης των επίμαχων στην κύρια δίκη διαφημιστικών μηνυμάτων, το Δικαστήριο έκρινε ότι μια τέτοια ενέργεια συνιστά χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δυνάμενη να θίξει τον σκοπό της προστασίας των χρηστών από κάθε προσβολή της ιδιωτικής ζωής τους μέσω μη ζητηθείσας επικοινωνίας πραγματοποιούμενης με σκοπό την απευθείας εμπορική προώθηση.

Δεύτερον, το Δικαστήριο κρίνει ότι η ίδια η φύση των επίμαχων στην κύρια δίκη διαφημιστικών μηνυμάτων, τα οποία στοχεύουν στην προώθηση υπηρεσιών, και το γεγονός ότι κοινοποιούνται υπό τη μορφή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό των μηνυμάτων αυτών ως «επικοινωνιών που έχουν ως σκοπό την απευθείας εμπορική προώθηση». Κατά το Δικαστήριο, ουδεμία επιρροή ασκεί συναφώς το γεγονός ότι ο παραλήπτης των εν λόγω διαφημιστικών μηνυμάτων επιλέγεται τυχαία· αυτό που έχει σημασία είναι ότι υφίσταται μήνυμα εμπορικού σκοπού το οποίο απευθύνεται άμεσα και ατομικά σε έναν ή περισσότερους χρήστες υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Τρίτον, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με σκοπό την απευθείας εμπορική προώθηση επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι ο αποδέκτης της έχει προηγουμένως παράσχει τη συγκατάθεσή του. Μια τέτοια συγκατάθεση πρέπει να εκδηλώνεται, με ελεύθερη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει δήλωση βουλήσεως του ενδιαφερομένου. Η υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου T-Online διατίθεται στους χρήστες είτε υπό μορφή δωρεάν υπηρεσίας χρηματοδοτούμενης από διαφημίσεις είτε υπό μορφή υπηρεσίας επί πληρωμή, χωρίς διαφημίσεις. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι απόκειται επομένως στο Bundesgerichtshof να κρίνει αν ο οικείος χρήστης, ο οποίος επέλεξε τη δωρεάν παροχή της υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου T-Online, ενημερώθηκε δεόντως για τον συγκεκριμένο τρόπο μετάδοσης μιας τέτοιας διαφήμισης και αν πράγματι παρέσχε τη συγκατάθεσή του για την παραλαβή διαφημιστικών μηνυμάτων.

Τέταρτον, μολονότι το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εμφάνιση των διαφημιστικών αυτών μηνυμάτων στον κατάλογο των ιδιωτικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του χρήστη παρακωλύει την πρόσβαση στα μηνύματα κατά τρόπο ανάλογο με τα μη ζητηθέντα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (τα λεγόμενα «spam»), τονίζει εντούτοις ότι η οδηγία 2002/58 δεν επιτάσσει να διαπιστωθεί ότι η επιβάρυνση την οποία υφίσταται ο χρήστης υπερβαίνει τα όρια

¹ Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο η', και του άρθρου 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ 2002, L 201, σ. 37), καθώς και του παραρτήματος Ι, σημείο 26, της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές) (ΕΕ 2005, L 149, σ. 22).

τυχόν απλής παρενοχλήσεώς του. Παράλληλα, το Δικαστήριο κρίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, μια τέτοια εμφάνιση διαφημιστικών μηνυμάτων επιβαρύνει τον οικείο χρήστη.

Τέλος, το Δικαστήριο δέχεται ότι μια ενέργεια συνιστάμενη στην εμφάνιση, στη θυρίδα εισερχόμενων μηνυμάτων του χρήστη υπηρεσίας ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, διαφημιστικών μηνυμάτων υπό μορφή που ομοιάζει με εκείνη ενός πραγματικού μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εμπίπτει στην έννοια της «συνεχούς και ανεπιθύμητης άγρας πελατών» της οδηγίας 2005/29, εφόσον, αφενός, η εμφάνιση των εν λόγω διαφημιστικών μηνυμάτων είναι αρκούντως συχνή και λαμβάνει χώρα σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως «συνεχής» και, αφετέρου, είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ως «ανεπιθύμητη» καθόσον δεν έχει παρασχεθεί προηγουμένως σχετική συγκατάθεση του χρήστη.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το [“Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106